

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP544/1995
din 20.07.1995

cu privire la statutul judecătorului*

Publicat : 26.10.1995 în MONITORUL OFICIAL Nr. 59-60 art. 664 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din data 01.01.17 în baza modificărilor prin [LP290 din 16.12.16](#), [MO478-490/30.12.16 art.964](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Capitolul I

STATUTUL JUDECĂTORULUI

Articolul 1. Judecătorul, purtător al puterii judecătorești

(1) Puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

(2) Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii .

(3) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Articolul 2. Unitatea statutului de judecător

Judecătorii din toate instanțele judecătorești , au un statut unic și se disting între ei numai prin împuterniciri și competență.

Capitolul II

CORPUL MAGISTRAȚILOR

Articolul 3. Magistrații

Au calitatea de magistrat și fac parte din corpul magistraților judecătorii de la

toate instanțele judecătorești din țară și de la instanțele judecătorești internaționale.

Articolul 5. Vechimea în magistratură

Constituie vechime în magistratură perioada în care persoana a îndeplinit funcțiile prevăzute la art.3.

Capitolul III

ÎNAINȚAREA CANDIDATULUI ÎN FUNCȚIA DE JUDECĂTOR. NUMIREA JUDECĂTORULUI ÎN FUNCȚIE

Articolul 6. Condiții pentru a candida la funcția de judecător

(1) La funcția de judecător poate candida persoana cu o reputație ireproșabilă, care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară și întrunește următoarele condiții:

- a) are capacitate de exercițiu;
- b) are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;
- c) a absolvit Institutul Național al Justiției sau are vechimea în muncă prevăzută la alin. (2);
- d) nu are antecedente penale;
- e) cunoaște limba de stat;
- f) corespunde cerințelor de ordin medical pentru exercitarea funcției.
- g) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).

(2) Se consideră vechime în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător activitatea acesteia pe parcursul ultimilor 5 ani în calitate de judecător sau judecător-asistent al Curții Constituționale, judecător în instanțele internaționale, procuror, profesor de drept titular în instituțiile de învățământ superior acreditate, avocat, asistent judiciar sau grefier.

(3) Persoanele care au vechimea în muncă prevăzută la alin. (2), cu excepția judecătorilor în instanțele internaționale și a judecătorilor Curții Constituționale, susțin un examen în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției conform procedurii și condițiilor prevăzute de Legea nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției.

(4) Se consideră că nu are reputație ireproșabilă, în sensul alin. (1), și nu poate candida la funcția de judecător persoana care:

a) are antecedente penale, inclusiv stinse, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere;

b) a fost concediată din organele de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcțiile specificate la alin. (2);

c) are un comportament incompatibil cu normele Codului de etică al judecătorilor sau desfășoară activitate incompatibilă cu normele acestui cod.

d) a fost sancționată disciplinar pentru nerespectarea prevederilor art. 6 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale.

(5) Poate candida la funcția de judecător al curții de apel sau de judecător al Curții Supreme de Justiție persoana cu o vechime în muncă în funcția de judecător de cel puțin 6 ani și, respectiv, 10 ani.

Articolul 6¹. Verificarea stării de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție

(1) Starea de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător se verifică pînă la derularea concursului pentru suplinirea funcției de judecător.

(2) Verificarea stării de sănătate a judecătorilor în funcție are loc o dată la 5 ani.

(3) Verificarea stării de sănătate include de asemenea evaluarea psihologică și psihiatrică a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție.

(4) Exigențele și procedura de determinare a stării de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție, inclusiv lista bolilor care nu permit exercitarea funcției de judecător, se aprobă prin ordin al ministrului sănătății după coordonare cu Consiliul Superior al Magistraturii.

(5) Starea de sănătate a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție se verifică de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății care eliberează certificatul medical privind starea sănătății și concluziile privitor la corespunderea candidaților și a judecătorilor în funcție exigențelor pentru exercitarea funcției, care ulterior se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii.

Articolul 6². Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești

(1) Candidații la funcțiile vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești care întrunesc condițiile prevăzute la art. 6 sînt înscrisi în Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, denumit în continuare Registru.

(2) Registrul se ține de către secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii și este compus din 4 secțiuni:

a) lista candidaților la funcțiile vacante de judecător;

b) lista judecătorilor care solicită transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară;

c) lista judecătorilor care solicită numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești;

d) lista judecătorilor care solicită numirea sau promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară.

(3) Candidații se înscriu în Registrul indiferent de faptul dacă a fost sau nu a fost anunțat concursul pentru suplینirea funcțiilor de judecător.

(4) Procedura de includere a candidaților în Registrul se aprobă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

(5) Registrul este public și se plasează pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Articolul 8. Incompatibilități și interdicții

(1) Funcția de judecător este incompatibilă cu:

a) orice altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație;

b) mandatul de deputat în Parlament sau de consilier în autoritatea administrației publice locale;

c) activitatea de întreprinzător, desfășurată personal sau prin intermediul unui terț;

d) calitatea de membru al organului de conducere al unei organizații comerciale.

(2) Judecătorul poate colabora la publicații de specealitate cu caracter literar, științific sau social, ori la emisiuni audiovizuale, fiindu-i interzis ca în studiile, articolele și intervențiile sale să se pronunțe cu privire la problemele curente de politică internă.

(3) Judecătorul nu este în drept să prezinte reprezentanților mass-mediei informații despre cauzele aflate în procedură de examinare în instanța judecătorească decît prin intermediul persoanei responsabile pentru relațiile cu mass-media.

(3¹) Este interzisă comunicarea judecătorilor cu participanții la proces sau cu alte persoane, inclusiv cu persoane cu funcții de demnitate publică, dacă o astfel de comunicare este legată de dosarul aflat în procedura judecătorului și are loc în alt mod decît cel prevăzut de regulile de procedură. Comunicarea este interzisă din momentul de înregistrare a dosarului în instanța de judecată și pînă la emiterea hotărîrii irevocabile privind dosarul. Orice comunicare în afara ședințelor de judecată se face în scris și se anexează obligatoriu la dosar.

(3²) Judecătorului îi este interzis:

a) să dea consultații scrise sau verbale în probleme litigioase;

b) să fie membru al unui partid politic sau să desfășoare orice activitate cu caracter politic, inclusiv pe perioada detașării din funcție.

(4) Judecătorul care a fost ales în funcția de Președinte al Republicii Moldova, a fost ales deputat în Parlament, consilier în autoritatea administrației publice locale sau a fost numit membru al Guvernului, în termen de 30 de zile de la data validării/acceptării mandatului, depune cerere de demisie în condițiile art. 26. În cazul în care judecătorul nu depune cerere de demisie, după expirarea termenului de 30 de zile acesta este eliberat de drept din funcția de judecător.

Articolul 9. Concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești

(1) Funcțiile de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești sînt ocupate în bază de concurs.

(2) Concursul pentru suplinirea funcțiilor de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești este organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza regulamentului aprobat de acesta. La concurs participă persoanele înscrise în Registru.

(3) Concursul de selectare a candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești sau a funcțiilor care urmează să devină vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești se organizează cu 3 luni înainte de apariția postului vacant.

(4) Consiliul Superior al Magistraturii anunță, prin intermediul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în mass-media și pe pagina sa web, lansarea concursului pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești și stabilește termenul-limită pentru inițierea procesului de selectare a candidaților.

(5) Persoanele înscrise în Registru vor informa în scris secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii despre participarea sau despre refuzul de a participa la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești.

(6) Candidații la funcțiile vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești, înscriși în Registru, participă la concurs doar după ce depun următoarele acte:

a) cererea de participare la concurs;

b) curriculum vitae;

c) copia diplomei de licențiat în drept sau echivalentul acesteia;

d) atestatul de absolvire a Institutului Național al Justiției sau, după caz, certificatul care atestă susținerea examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției;

e) copia carnetului de muncă;

f) cazierul judiciar;

g) certificatul medical de sănătate;

h) declarația de avere și interese personale;

j) referința de la ultimul loc de muncă sau de studii.

(7) La momentul depunerii setului de acte, solicitantul este informat despre inițierea verificării conform Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și despre obligația de trecere obligatorie a testării la poligraf conform Legii nr. 269-XVI din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf). Solicitantul este obligat să semneze declarația de verificare și să prezinte consimțământul în scris privind trecerea testării la poligraf.

(8) După depunerea setului de acte, colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor solicită de la Centrul Național Anticorupție și/sau Serviciul de Informații și Securitate certificatul de cazier privind integritatea profesională a candidatului la funcțiile prevăzute la alin. (6).

Articolul 10. Selectarea și criteriile de selectare a candidaților la funcția de judecător

(1) Procesul de selectare a candidaților la funcția de judecător se desfășoară potrivit unor criterii obiective bazate pe merit, ținând seama de pregătirea profesională, de integritatea, capacitatea și eficiența candidaților.

(2) Candidații la funcția de judecător sînt selectați de colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor în temeiul prezentei legi, al Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și al regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii.

Articolul 11. Numirea judecătorului în funcție

(1) Judecătorii judecătoriilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

(2) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți de către Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă și numai în cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului cu funcția respectivă, de încălcare de către acesta a legislației sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui.

(4) Refuzul de numire în funcție sau de reconfirmare în funcție trebuie să fie motivat și se face în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat cu 15 zile.

(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător pe 5 ani sau pînă la atingerea plafonului de vîrstă în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate.

Articolul 12. Jurămîntul judecătorului

(1) Înainte de a începe să-și exercite funcția, judecătorul este obligat să depună următorul jurămînt:

"Jur să respect Constituția și legile țării, drepturile și libertățile omului, să-mi îndeplinesc cu onoare, conștiință și fără părtinire atribuțiile ce-mi revin".

(2) Jurămîntul se depune în termen de 10 zile de la numirea în funcție în ședință solemnă în fața Consiliului Superior al Magistraturii, după citirea comunicării actului de numire.

(3) Despre depunerea jurămîntului se încheie un proces verbal, care se semnează de președintele Consiliului Superior al Magistraturii și de persoana care a depus jurămîntul.

(4) Depunerea jurămîntului nu e necesară în cazul promovării sau transferării judecătorului în altă funcție în altă instanță judecătorească.

(5) Actele efectuate de judecător înainte de depunerea jurămîntului sînt nule.

(6) Nu se admite la depunerea jurămîntului judecătorul care nu a îndeplinit condițiile art. 8.

Articolul 13. Evaluarea performanțelor judecătorilor

(1) Performanțele judecătorilor se evaluează în scopul aprecierii nivelului de calificare și abilităților profesionale ale judecătorilor.

(2) Judecătorii în funcție sînt supuși evaluării periodice a performanțelor o dată la 3 ani.

(3) În condițiile legii, judecătorii în funcție sînt supuși evaluării performanțelor și

în cazul:

- a) numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă;
- b) promovării la o instanță superioară;
- c) numirii în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței;
- d) transferării la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară.

(4) Judecătorii pot fi supuși evaluării performanțelor și în mod extraordinar în cazul în care hotărîrile judecătorești adoptate de ei pun la îndoială nivelul de calificare și abilitățile lor profesionale.

(5) Performanțele judecătorilor se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor în temeiul prezentei legi, al Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și al regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii.

(6) Nu sînt supuși evaluării performanțelor judecătorii detașați în interes de serviciu, judecătorii instanțelor internaționale și judecătorii aflați în concediu de maternitate sau în concediu pentru îngrijirea copilului.

(7) Procedura și criteriile de evaluare a performanțelor judecătorilor sînt stabilite în regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii.

Articolul 13¹. Gradele de calificare ale judecătorilor

(1) Gradele de calificare ale judecătorilor au un caracter onorific și sînt conferite pentru înalt profesionalism, merite deosebite în domeniul justiției și îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu.

(2) Modul și condițiile de acordare a gradelor de calificare se stabilesc prin regulament al Consiliului Superior al Magistraturii.

Capitolul IV

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE JUDECĂTORILOR

Articolul 14. Drepturile judecătorilor

(1) Judecătorii au dreptul:

a) să beneficieze de drepturile și libertățile consacrate de Constituția și legislația Republicii Moldova;

b) să fie aleși în organele autoadministrării judecătorești;

c) să beneficieze, în procesul înfăptuirii justiției, de drepturile procesuale stabilite de legislația procesuală;

d) să întemeieze sindicate și să se afilieze la sindicate sau la alte organizații naționale sau internaționale pentru reprezentarea intereselor lor, pentru perfecționare profesională și apărarea statutului lor;

e) să beneficieze de instruire continuă în mod gratuit, în limitele stabilite de lege;

f) să participe la elaborarea de publicații ori studii de specialitate, de lucrări literare sau științifice, cu excepția celor cu caracter politic;

g) să fie membri ai unor comisii de examinare sau de întocmire a proiectelor de acte normative, a unor documente interne sau internaționale;

h) să fie membri ai societăților științifice sau academice, precum și ai asociațiilor sau fundațiilor care au scop științific ori profesional.

(2) Cerințele și dispozițiile judecătorilor legate de desfășurarea activității judecătorești sînt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice. Neîndeplinirea lor atrage răspunderea prevăzută de lege.

Articolul 15. Obligațiile judecătorilor

(1) Judecătorii sînt obligați:

a) să fie imparțiali;

b) să asigure apărarea drepturilor și libertăților persoanelor, onoarei și demnității acestora;

c) să respecte întocmai cerințele legii la desfășurarea justiției și să asigure interpretarea și aplicarea uniformă a legislației;

d) să se abțină de la fapte care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lor;

d¹) să respecte prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale;

e) să respecte prevederile Codului de etică al judecătorului;

f) să nu divulge secretul deliberării, informațiile obținute în ședință închisă, precum și datele urmăririi penale;

f¹) să declare actele de corupție și actele conexe acestora, faptele de comportament corupțional, care i-au devenit cunoscute în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

f²) să prelucreze datele cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

g) să depună declarația de avere și interese personale;

i) să-și verifice starea de sănătate în condițiile prevăzute la art. 61.

(2) În cazul în care a fost admisă comunicarea sau tentativa de comunicare interzisă a unui participant la proces sau a altor persoane, inclusiv a persoanelor cu funcții de demnitate publică, cu judecătorul în circumstanțele prevăzute la art. 8 alin. (3¹), judecătorul este obligat să informeze în scris, în aceeași zi, Consiliul Superior al Magistraturii despre producerea acestui fapt.

Articolul 16 Ținuta vestimentară

(1) În ședințe de judecată judecătorul este obligat să aibă ținuta vestimentară prevăzută de lege.

(2) Statul asigură judecătorului în mod gratuit ținuta vestimentară.

Capitolul V

GARANTAREA INDEPENDENȚEI

JUDECĂTORULUI

Articolul 17. Asigurarea independenței judecătorului

Independența judecătorului este asigurată prin:

a) procedura de înfăptuire a justiției;

b) procedeele de numire, suspendare, demisie și eliberare din funcție;

c) declararea inviolabilității lui;

d) secretul deliberărilor și interzicerea de a cere divulgarea lui;

e) stabilirea răspunderii pentru lipsa de stimă față de judecată, judecători și pentru imixtiune în judecarea cauzei;

f) alocarea resurselor adecvate pentru funcționarea sistemului judiciar, crearea de condiții organizatorice și tehnice favorabile activității instanțelor judecătorești;

g) asigurarea materială și socială a judecătorului;

h) alte măsuri, prevăzute de lege.

Articolul 18. Inamovibilitatea judecătorului

(1) Judecătorul instanței judecătorești este inamovibil pe perioada exercitării funcțiilor, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 25 .

(2) Împuternicirile lui pot fi suspendate în baza și în modul stabilit de prezenta

lege.

Articolul 19. Inviolabilitatea judecătorului

(1) Personalitatea judecătorului este inviolabilă .

(2) Inviolabilitatea judecătorului se extinde asupra locuinței și localului lui de serviciu, vehiculelor și mijloacelor de telecomunicație folosite de el, asupra corespondenței, bunurilor și documentelor lui personale.

(3) Judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în îndeplinirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

(4) Urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General sau prim-adjunct, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Codului de procedură penală. În cazul săvârșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art. 243, 324, 326 și 330² ale Codului penal al Republicii Moldova , precum și în cazul infracțiunilor flagrante, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar.

(5) Judecătorul nu poate fi reținut, supus aducerii silite, arestat, percheziționat fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii. Toate acțiunile procesuale în privința judecătorului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, cu respectarea garanțiilor instituite de normele constituționale și actele internaționale. Acordul Consiliului Superior al Magistraturii nu este necesar în caz de infracțiune flagrantă.

(6) Judecătorul poate fi supus sancțiunilor contravenționale numai de către instanța de judecată. Instanța de judecată informează în mod obligatoriu Consiliul Superior al Magistraturii despre faptul sancționării contravenționale a judecătorului.

(7) Judecătorul reținut, în cazul în care este bănuit că a săvârșit o contravenție, urmează a fi eliberat imediat după identificare.

Articolul 20. Cariera judecătorilor

(1) Cariera judecătorilor presupune promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară.

(2) Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară vor fi precedate de evaluarea performanțelor judecătorului în condițiile art. 13 al prezentei legi, Legii nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și regulamentelor Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) Judecătorii pot solicita transferarea la o instanță de același nivel doar după expirarea a 5 ani de la numirea în funcție, iar judecătorii care dețin funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești pot solicita transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară doar după expirarea mandatelor respective sau revocarea din funcție.

(4) Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară se fac numai cu consimțământul lui, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova sau, după caz, de Parlament.

(5) În cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești, judecătorul este transferat, cu consimțământul lui, în temeiul legii, la altă instanță judecătorească. Dacă refuză transferul la altă instanță, judecătorul are dreptul la demisie în condițiile art. 26.

(6) Judecătorul se consideră promovat în funcția de judecător la o instanță superioară, se consideră numit în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță sau se consideră transferat la o instanță de același nivel ori la o instanță inferioară la data publicării decretului respectiv al Președintelui Republicii Moldova sau a hotărârii respective a Parlamentului.

(7) Judecătorul căruia i-a fost acordat calificativul „insuficient” ca rezultat al evaluării performanțelor nu poate fi promovat în funcția de judecător la o instanță superioară, nu poate fi numit în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță, nu poate fi transferat la o altă instanță, nu poate fi ales în calitate de membru al Consiliului Superior al Magistraturii și al colegiilor sau al organelor din subordinea acestuia pe durata unui an de la data adoptării hotărârii colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

Articolul 20¹. Transferul pe termen limitat al judecătorilor în alte instanțe

(1) În cazul în care instanțele judecătorești nu pot funcționa normal din cauza incapacității din motive de sănătate a judecătorilor de a-și exercita atribuțiile timp de 6 luni, din cauza existenței unor posturi vacante, din cauza volumului mare de activitate al instanței judecătorești sau din alte asemenea cauze, președintele instanței judecătorești poate solicita Consiliului Superior al Magistraturii transferul pe termen limitat al judecătorilor din cadrul altor instanțe.

(2) Transferul pe termen limitat al judecătorilor în alte instanțe, în cazurile specificate la alin. (1), se admite cu consimțământul scris al acestora, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorul se consideră transferat pe termen limitat doar după publicarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Transferul pe termen limitat al judecătorilor se poate face pe o perioadă de cel mult 6 luni, care poate fi prelungită, cu consimțământul scris al acestora, cu încă cel mult 6 luni.

(4) În cazul expirării perioadei transferului pe termen limitat sau în cazul consumării situațiilor ce au servit drept temei pentru transferul judecătorului în altă instanță, acesta revine în instanța în care a activat cu titlu permanent.

(5) Pe perioada transferului pe termen limitat în alte instanțe, judecătorii beneficiază de toate drepturile prevăzute de lege pentru funcția în care sînt transferați. În cazul cînd salariul prevăzut pentru funcția în care a fost transferat este mai mic, judecătorul beneficiază de salariul stabilit pentru funcția ocupată anterior.

Articolul 20². Listele judecătorilor care solicită promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești sau transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară

(1) Judecătorii care solicită promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară, numirea în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești sau transferul în altă instanță judecătorească de același nivel sau într-o instanță judecătorească inferioară se includ în listele specificate la art. 62 alin. (2) lit. b)-d), care sînt parte integrantă a Registrului.

(2) Informațiile privind persoanele incluse în Registru se prezintă de către secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și Consiliului Superior al Magistraturii.

Capitolul VI

RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ

A JUDECĂTORILOR

Articolul 21. Răspunderea disciplinară a judecătorilor

(1) Judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

(2) Anularea sau modificarea hotărîrii judecătorești atrage răspundere în condițiile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dacă judecătorul care a pronunțat-o a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Capitolul VII

SUSPENDAREA ,DETAȘAREA ȘI ELIBERAREA

DIN FUNCȚIE A JUDECĂTORULUI

Articolul 24. Suspendarea din funcție

(1) Judecătorul poate fi suspendat din funcție prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii, dacă:

a) în privința lui se începe urmărirea penală, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii în cauza respectivă;

b) este recunoscut absent fără veste prin hotărîre judecătorească definitivă;

c) participă la campania preelectorală în calitate de candidat pentru autoritatea publică sau autoritatea administrației publice locale ;

d) i se acordă concediu de maternitate și pentru îngrijirea copilului pe un termen de pînă la 3 ani.

(1¹) Judecătorul este suspendat de drept din funcție pînă la eliberarea sa din funcție dacă:

a) evaluarea performanțelor sale a eșuat - din ziua adoptării hotărîrii corespunzătoare a colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor;

b) colegiul disciplinar a propus eliberarea sa din funcție - din ziua adoptării hotărîrii corespunzătoare a colegiului disciplinar;

c) Consiliul Superior al Magistraturii a refuzat propunerea pentru numirea sa în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă - din ziua adoptării hotărîrii corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) În cazul suspendării din funcție a judecătorului, salariul acestuia se plătește în condițiile legii.

(3) Suspendarea din funcție a judecătorului din cauzele enumerate la alin. (1), cu excepția lit. a) , nu atrage anularea inviolabilității personale și a garanțiilor materiale și sociale.

(4) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), dacă nu a fost probată vinovăția judecătorului sau a fost pronunțată o hotărîre de achitare ori de încetare a procesului penal, sau în cazul anulării actelor care au servit drept temei pentru suspendarea sa din funcție în baza alin. (1¹), suspendarea din funcție încetează și judecătorul este repus în toate drepturile avute anterior.

(5) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c) și d), la expirarea termenului pentru care judecătorul a fost suspendat din funcție, acestuia i se acordă funcția de judecător pe care a deținut-o pînă la suspendare sau, cu consimțămîntul judecătorului, i se acordă o altă funcție de judecător echivalentă.

(6) Hotărîrea privind suspendarea din funcție a judecătorului, adoptată în temeiul alin. (1), poate fi atacată în Curtea Supremă de Justiție în condițiile legii.

Articolul 24¹. Detașarea judecătorului

(2) Judecătorul poate fi detașat din funcție, cu consimțămîntul său, prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii, în scopul îndeplinirii unei funcții în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii sau al Institutului Național al Justiției,

pe un termen de pînă la 18 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. Pentru asigurarea activității Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii aleși în calitate de membri ai consiliului și în funcția de inspector-judecător în inspecția judiciară se detașează din funcție pentru toată perioada mandatului.

(4) În cazul detașării judecătorului în Consiliul Superior al Magistraturii, salariul acestuia se stabilește la nivelul salariului judecătorului Curții Supreme de Justiție. În cazul detașării judecătorului în inspecția judiciară, în cadrul secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii sau în cadrul Institutului Național al Justiției, acestuia i se menține salariul mediu anterior pentru întreaga perioadă de activitate.

(5) Judecătorului detașat i se menține statutul de judecător, iar perioada de activitate în instituțiile specificate la alin.(2) se include în vechimea în muncă în funcția de judecător.

(6) La expirarea termenului pentru care judecătorul a fost detașat din funcție prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii, acestuia i se acordă funcția anterioară de judecător pe care a deținut-o pînă la detașare sau, cu consimțămîntul său, i se acordă o altă funcție de judecător echivalentă.

Articolul 25. Eliberarea judecătorului din funcție

(1) Judecătorul este eliberat din funcție de organul care l-a numit în cazul:

a) depunerii cererii de demisie;

b) stabilirii necorespunderii evidente funcției deținute, ca rezultat al evaluării performanțelor;

d) transferului într-o altă funcție în condițiile legii;

f) comiterii unei abateri disciplinare specificate în Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;

g) pronunțării hotărîrii definitive de condamnare;

g¹) stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;

g²) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;

g³) dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărîre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

h) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;

i) nerespectării prevederilor art.8;

j) constatării incapacității de muncă, dovedite prin certificat medical;

k) expirării împluternicirilor în legătură cu nenumirea judecătorului pînă la atingerea plafonului de vîrstă, precum și în legătură cu atingerea de către acesta a plafonului de vîrstă;

l) constatării, prin hotărîre judecătorească definitivă, a capacității de exercițiu restrînse sau a incapacității de exercițiu;

(2) Propunerea privind eliberarea judecătorului din funcție este înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii, Președintelui Republicii Moldova sau , după caz, Parlamentului.

(3) Modul de eliberare din funcție a judecătorului și de contestare a hotărîrii de eliberare se stabilește de legislație.

(3¹) Eliberarea din funcție a judecătorului în baza temeiurilor specificate la alin. (1) lit. b), f), g) și i) atrage lipsirea acestuia de dreptul la indemnizația unică de concediere, prevăzută la art. 26 alin. (3), și la stabilirea pensiei în condițiile art. 32. Judecătorii care cad sub incidența prezentului alineat vor avea dreptul la pensie pentru limită de vîrstă conform condițiilor generale stabilite de Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

(4) În cazul anulării hotărîrii de eliberare din funcție a judecătorului acesta va fi repus în toate drepturile avute anterior, plătindu-i-se, în modul stabilit de lege, drepturile bănești de care a fost lipsit.

(5) În caz de deces al judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii declară funcția vacantă.

Articolul 26. Demisia judecătorului

(1) Se consideră demisie a judecătorului plecarea onorabilă a acestuia din funcție dacă, în exercițiul funcțiunii și în afara relațiilor de serviciu, el nu a comis fapte care discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

(2) Judecătorul are dreptul la demisie prin depunerea cererii de demisie, inclusiv în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

(3) Judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător. Totodată, în calculul indemnizației unice de concediere pentru judecătorul demisionat și reîntors în funcție se ia timpul activității în funcția de judecător de la data încetării ultimei demisii.

(6) Judecătorul este considerat demisionat atîta timp, cît respectă prevederile art.8, păstrează cetățenia Republicii Moldova și nu comite fapte ce discreditează justiția sau compromit cinstea și demnitatea de judecător.

(7) În cazul în care constată că judecătorul demisionat nu îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege, Consiliul Superior al Magistraturii sistează demisia judecătorului, acesta fiind în drept să atace hotărîrea de sistare în instanța judecătorească într-un termen de 10 zile de la data primirii copiei de pe hotărîre.

(8) Demisia judecătorului se sistează și în cazul numirii repetate a acestuia în funcția de judecător.

Articolul 26¹. Menținerea împuternicirilor judecătorului

Împuternicirile judecătorului transferat, detașat, suspendat în perioada examinării de către acesta a unei cauze penale sau civile aflate în faza de terminare se mențin pînă la încheierea judecării cauzei respective.

Capitolul VIII

PROTECȚIA DE STAT A JUDECĂTORULUI, ASIGURAREA LUI MATERIALĂ ȘI SOCIALĂ

Articolul 27. Protecția de stat a judecătorului și a membrilor familiei lui.

(1) Judecătorul, membrii familiei lui și averea lor, se află sub protecția statului. La cererea judecătorului sau a președintelui instanței judecătorești, organele afacerilor interne sînt obligate să ia măsurile de rigoare pentru asigurarea securității judecătorului și a membrilor-familiei lui, integrității bunurilor acestora.

(2) Atentarea la viața și sănătatea judecătorului, distrugerea sau deteriorarea bunurilor, amenințarea lui cu omor, violență sau cu deteriorarea bunurilor, calomnierea ori insultarea acestuia, precum și atentarea la viața și sănătatea rudelor apropiate (părinților, soției, soțului, copiilor), atrag răspunderea stabilită de lege. Judecătorul are, dreptul să fie asigurat de către organele afacerilor interne cu mijloace de apărare.

Articolul 28. Salarizarea judecătorului

(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt salarizați în condițiile și în modul stabilite de Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor.

Articolul 29. Concediul judecătorului

(1) Judecătorul are dreptul la un concediu de odihnă anual de 30 de zile calendaristice.

(2) Dacă judecătorul are o vechime în funcția publică de pînă la 5 ani, concediul lui se majorează cu 2 zile lucrătoare, de la 5 ani la 10 ani - cu 5 zile lucrătoare, de la 10 la 15 ani - cu 10 zile lucrătoare, de peste 15 ani - cu 15 zile lucrătoare.

(3) Concediul de odihnă anual se acordă judecătorilor de către președinții instanțelor respective, în conformitate cu programul concediilor de odihnă anuale aprobat de către aceștia. Președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești concediul de

odihnă anual se acordă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) Concediul de odihnă anual se acordă judecătorului Curții Supreme de Justiție în conformitate cu programul aprobat, cu cel puțin două săptămâni înainte de sfârșitul fiecărui an calendaristic, de către Plenul Curții Supreme de Justiție. Președintelui Curții Supreme de Justiție concediul de odihnă anual se acordă prin hotărâre a Plenului Curții Supreme de Justiție. Vicepreședinților președinți ai colegiilor, vicepreședinților colegiilor și judecătorilor Curții Supreme de Justiție concediul de odihnă anual se acordă de către Președintele Curții Supreme de Justiție.

(5) Judecătorul poate fi rechemat din concediul de odihnă anual numai cu consimțământul scris al acestuia și doar în situații neprevăzute, care fac necesară prezența lui la serviciu. În acest caz, judecătorul nu este obligat să restituie indemnizația pentru zilele de concediu nefolosite. Rechemarea din concediu se efectuează în ordinea stabilită pentru acordarea lui. În lipsa președintelui judecătoriei, curții de apel sau Curții Supreme de Justiție, inclusiv în cazul interimatului, rechemarea din concediu se efectuează, după caz, de către Consiliul Superior al Magistraturii sau Plenul Curții Supreme de Justiție.

Articolul 31. Alte garanții sociale

Judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită la nivel minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege.

Articolul 32. Asigurarea cu pensie

Judecătorul are dreptul la pensie în condițiile Legii nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Articolul 32¹. Organele care efectuează stabilirea și plata pensiilor

(1) Pensiile se stabilesc și se plătesc de organele de asigurări sociale.

(2) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

Articolul 32². Sursa de finanțare a pensiilor

Cheltuielile pentru achitarea pensiilor se suportă după cum urmează: 50% din mărimea stabilită a pensiei - de la bugetul asigurărilor sociale de stat și 50% - de la bugetul de stat.

Articolul 33. Asigurarea de stat și plățile de compensare

(1) Viața, sănătatea și bunurile judecătorului sînt supuse asigurării de stat obligatorii de la bugetul de stat. Viața și sănătatea judecătorului sînt supuse asigurării de stat obligatorii la o sumă egală cu suma mijloacelor lui bănești de întreținere pe 15 ani la ultimul loc de lucru.

(2) Suma de asigurare se plătește în caz de:

a) moarte violentă sau deces al judecătorului în exercițiul funcțiunii, dacă decesul a survenit ca urmare a unor leziuni corporale sau altei vătămări violente a sănătății ori a unui accident de muncă, succesorilor lui, sub forma unei indemnizații unice egale cu produsul înmulțirii salariului mediu anual al decedatului la numărul de ani compleți pe care acesta nu i-a supraviețuit pînă la atingerea plafonului de vîrstă, dar nu mai puțin de 15 salarii medii anuale;

b) mutilare a judecătorului sau de o altă vătămare violentă a sănătății ori mutilare, sau o altă vătămare a sănătății judecătorului ca urmare a unui accident de muncă care exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională și a provocat pierderea capacității depline de muncă - sub forma unei indemnizații unice egale cu suma mijloacelor lui bănești de întreținere pe 15 ani;

c) cauzare judecătorului în exercițiul funcțiunii de leziuni corporale sau de o altă vătămare violentă a sănătății ori cauzare de leziuni corporale ca urmare a unui accident de muncă ce nu au provocat pierderea capacității de muncă, dar exclud posibilitatea de a continua activitatea profesională - sub forma unei indemnizații unice egale cu suma mijloacelor lui bănești de întreținere pe un an;

d) mutilare a judecătorului în exercițiul funcțiunii sau de o altă vătămare violentă a sănătății ori mutilare, sau o altă vătămare a sănătății judecătorului ca urmare a unui accident de muncă ce exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională - sub forma unei compensații lunare egale cu salariul pe care l-a avut în funcția de judecător. Pensia de invaliditate sau alte tipuri de pensii stabilite pînă sau după pierderea capacității de a continua activitatea profesională nu se includ în calculul despăgubirii. În această despăgubire nu se include nici salariul primit de către judecător după vătămare și despăgubirile de asigurare de stat;

e) moarte violentă sau deces al judecătorului ca urmare a unor leziuni corporale sau a altei vătămări violente a sănătății, sau a unui accident de muncă - membrilor familiei acestuia inapți de muncă, aflați la întreținerea lui, sub forma unei indemnizații lunare egale cu diferența dintre partea ce le revenea din salariul celui decedat și pensia stabilită în legătură cu pierderea întreținătorului, fără a se lua în calcul ajutorul unic.

(3) În cazul decesului judecătorului în exercițiul funcțiunii, familiei acestuia i se plătește o indemnizație unică în mărimea și în condițiile stabilite la art. 26 alin. (3).

(4) În caz de deces al judecătorului demisionat sau pensionat, familiei lui sau persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces i se plătește un ajutor de deces în cuantum echivalent cu cel stabilit anual prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) Prejudiciul material cauzat în legătură cu activitatea de serviciu a judecătorului prin deteriorarea sau nimicirea bunurilor acestuia, bunurilor membrilor familiei lui sau ale rudelor apropiate se repară integral de la bugetul de stat

Articolul 34 Legitimația judecătorului

(1) Judecătorul primește legitimație de un model aprobat de Președintele

Republicii Moldova sau, după caz, de Parlament.

(2) Legitimația judecătorului este eliberată de Consiliul Superior al Magistraturii și servește ca document de identitate pe întreg teritoriul republicii.

Capitolul X

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul I

Prezenta lege intră în vigoare de la data publicării.

Articolu II

Legile și alte acte normative rămân în vigoare în partea care nu contravine prezentei legi.

Articolul III

(1) Se consideră că președinții, vicepreședinții și judecătorii din judecătoriile raionale, municipale (de sector), în exercițiul funcțiunii la data adoptării prezentei legi îndeplinesc toate condițiile prevăzute pentru aceste funcții și sînt inamovibili în perioada pentru care au fost numiți.

(2) Prevederile prezentei legi referitoare la indemnizații se extind asupra judecătorilor pensionați sau eliberați după expirarea împuternicirilor, cu condiția unei vechimi în funcția de judecător de cel puțin 15 ani.

(3) Sub incidența art. 26 și art. 32. cad judecătorii pensionați din această funcție, indiferent de data pensionării.

(4) Persoanelor menționate la alin. (3) li se stabilește și li se plătește o indemnizație lunară viageră în condițiile art. 26 și 32².

Notă: Art. III alin. (4) declarat neconstituțional prin HCC nr. 27 din 20 decembrie 2011 Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2012, nr. 1-6, art. 1.

Articolul IV

(1) Judecătorilor Curții Supreme de Justiție transferați în interes de serviciu, în condițiile prezentei legi, în funcții cu nivel de salarizare mai mic li se păstrează salariul funcției, adaosurile și suplimentele anterioare.

(2) Funcționarii din aparatul Curții Supreme de Justiție transferați în interes de serviciu în funcții cu nivel de salarizare mai mic beneficiază timp de 3 luni de la data transferului de salariul funcției anterior.

Articolul V

Consiliul Superior al Magistraturii, pînă la 1 decembrie 1995, va prezenta

Parlamentului lista de candidați la funcția de judecători ai Curții Supreme de Justiție și Președintelui Republicii Moldova lista de candidați la funcția de judecători ai tribunalelor și Curții de Apel.

Articolul VI

Guvernul, în termen de 3 luni de la data adoptării prezentei legi:

- aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

PREȘEDINTELE

PARLAMENTULUI Petru LUCINSCHI

Nr. 544-XIII. Chișinău , 20 iulie 1995.